

Jonas Sjöstedts inledningstal, Vänsterpartiets kongress 2018-02-09

Det talade ordet gäller

Vänsterpartister, partivänner,
kongressdeltagare, gäster

Vad fint det är att samlas för kongress.

När jag går runt här och hälsar och pratar med er, då fylls jag verkligen av hur roligt det är att samlas. Från norr och söder har vi åkt för att mötas i Karlstad. I vanliga fall är vi utspridda över hela landet, upptagna på olika håll med den egna vardagen. Vi jobbar och pluggar och skjutsar barnen till träningen och går ut med hunden. Och vi är vänsterpartister.

I Göteborg kortar vi arbetstiden och i Västerås försvarar vi allmännyttan mot utförsäljningar. Vänstern i Växjö driver på för att pensionärer ska få åka gratis på bussen. Vi diskuterar politik med vänner, kollegor och facebookbekanta. Ena dagen ordnar vi belysning på fotbollsplanen, andra dagen är vi med i en global rörelse mot ett orättvist handelsavtal. I kommunfullmäktigesalen och riksdagen, på arbetsplatser och i bostadsområden.

Det är många olika frågor, det är det, och kan tyckas dra åt många olika håll. Men i grund och botten vet vi att det handlar om en och samma sak. Vår strävan efter jämlikhet. Vi är inte typen som stillatigande ser på när några få roffar åt sig mycket och andra lämnas efter. Vi säger ifrån när makten är skevt fördelad. Vi tar oss an orättvisorna och vi gör något åt dem.

Jämlikhet. Det är i grunden det som busspriserna i Växjö *och* det jättelika internationella handelsavtalet handlar om. Det är det det handlar om, allt det där vi arbetar för runtom i landet. Det är det *vi* handlar om.

I höstas hade jag ett möte som verkligen berörde mig. Det var en vanlig vardagskväll i en stad i södra Sverige. Ute var det mörkt och höstruggigt, men där inne var det varmt och bra stämning. Ett hundratal intresserade hade samlats där jag skulle tala om vår jämlikhetspolitik.

Innan vi drog igång så kom det fram en äldre kvinna och pratade. Vi stod och skojade så där som man gör. Men så vände det och hon berättade om sin situation. Hon bodde i ett hus lite utanför stan med sin man. Hon berättade: "Min gubbe är inte snäll mot mig."

Hon ville skiljas, flytta ifrån honom, men hon kunde inte. Hennes pension var för låg. Det orättvisa pensionssystemet gjorde att hon var tvungen att stanna kvar i ett förhållande hon inte ville leva i.

Jag har tänkt på henne under metoo-debatten och jag har tänkt på henne när vi har diskuterat pensionssystemet. När regeringen säger att det går så bra för Sveriges ekonomi, då har jag tänkt på henne.

Är inte också hon Sverige?

Jag lovade henne att jag skulle göra allt jag kan för att förbättra för henne och alla andra i hennes situation. Jag lovade att vi skulle göra det. Att hon och jag och du – alla vi – att vi tillsammans ska ändra på det.

Visst stämmer det som regeringen säger, det går bra för Sveriges ekonomi. Till exempel gör bankerna rekordvinster. Men alltför många får inte ta del av välståndet. Hon är en av alla dem som har lämnats efter när klassklyftorna vidgats.

De senaste femton åren har pensionärerna i snitt bara fått 2500 kronor mer i pension. Samtidigt har riksdagsledamöterna höjt sina egna arvoden med mer än 20 000 kronor i månaden. Vänsterpartiet säger som enda parti – sänk arvodena och höj pensionerna.

Sverige var länge ett av världens mest jämlika länder men vi vet alla att någonting har hänt. De senaste årtiondena har ojämlikheten ökat mer här än i något annat jämförbart land.

I några bostadsområden köper man nytt kök utan att blinka, river ut det gamla och kör till tippen. I andra områden är lägenheterna slitna och man kan bara drömma om ett kök av det slag som de andra slänger bort.

Somliga flyger alltid business class. Andra har svårt att ha råd med busskort.

Vissa vaskar champagne. Andra jobbar med att torka upp efter dem men tjänar alldeles för lite.

Alla ser hur Sverige dras isär.

Hur blev det så här? Svaret heter politik. Den ekonomiska politiken har gång efter gång riggats för de rikaste. Den som har råd att riva ut sitt nästan nya kök, den får skattesubventioner för att göra det. Ovanpå det får den dessutom obegränsade ränteavdrag för själva huset. Och så förstås RUT-bidrag för att låta någon annan städa alla rummen. Den privata förmögenheten är det ingen skatt på alls. Fastighetsskatten för deras lyxvilla är densamma som för den som bor i ett vanligt radhus.

Allt det där är politiska beslut. Högerregeringar har velat ha det så. Det är inte förvånande. Det sorgliga är att även Socialdemokraterna numera vill ha det så. Gång på gång har de sagt nej när vi drivit förslag som innebär att de rikaste får bidra mer till det gemensamma.

Samtidigt har Socialdemokraterna gett Försäkringskassan order om att färre ska få sjukpenning. De gör upp med högern om att höja pensionsåldern. Och de talar nu öppet om att begränsa strejkrätten. Rätten att ta strid för sin lön och sina villkor.

Mina vänner, riktiga vänsterpartier begränsar inte strejkrätten.

Vi ser ett nytt politiskt fält ta form. Socialdemokrater och Moderater verkar överens om att göra valrörelsen till ett bingospel. Ett obehagligt bingospel där de sitter med identiska bingobrickor och båda försöker pricka in utspel om militär i våra förorter och hårdare tag mot

flyktingar. Men med en sådan spelplan är vinnaren given. Där är det alltid Jimmie Åkesson som först får ropa bingo.

Det är inte Vänsterpartiets väg. Det är inte så man skapar ett Sverige som är för alla.

Socialdemokraterna har tappat gnistan. Den där gnistan som behövs för att skapa jämlikhet. Stefan Löfven säger nu öppet att de är ett mittenparti.

Partivänner, det här lägger ett stort ansvar på oss. Det är dags att överge självbilden av oss som ett litet parti vars roll är att påverka det andra, större partiet. Vi kan inte längre lita på att de gör jobbet. För nu är det upp till oss att vara motorn för jämlikhet, de som faktiskt genomför politik.

Detta ställer krav på oss. Vi måste växa och bli fler, vi måste välkomna nya medlemmar. När människor kommer till oss förändras också vi och vårt parti, men det är något gott. Gamla och nya, vi lär oss av varandra. Jag vill uppmana er: köp in fler kaffekoppar till partilokalen! För det är bara genom en växande rörelse som vi kan göra det vi behövs för.

Nu ligger ansvaret på oss, det är bara vi som kan skapa jämlikhet. Mina vänner, vi är idag Sveriges enda vänsterparti.

Vår huvudmotståndare i valet är högern - de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna. Låt det inte vara någon tvekan om det. Vänsterpartiet är det parti som bäst står upp mot deras giftiga cocktail av högerpolitik och rasism.

Men vi ska samtidigt aldrig vara tysta när Socialdemokraterna glider iväg högerut. Om inte vi höjer rösten när de tar ifrån den sjukskrivna dess sjukpenning, när de höjer pensionsåldern och ger sig på strejkrätten, då finns det inget annat parti som gör det. Om vi vore tysta skulle det här landet sakna en vänsterröst. När väljarna går in bakom vallokalernas gröna skärmar där i september, då ska de känna till vad som skiljer Socialdemokraterna från Vänsterpartiet – och det är vårt ansvar att berätta det.

På vägen hit passerade jag apoteket på Järnvägsgatan här i Karlstad. Där kan nu föräldrar hämta ut medicin gratis för sina barn. På vårdcentralen lite längre bort kan kvinnor nu göra mammografi och cellprovtagning utan kostnad. Och de som jobbar där på apoteket, vårdcentralen, i restaurangen här utanför och på alla andra svenska arbetsplatser – från och med i sommar blir det billigare för dem att vara med i facket. I budgetförhandlingarna har vi drivit igenom 80 V-märkta reformer. Där finns mer feminism än vad vårt parti någonsin tidigare har fått igenom. Vänsterpartiet är inte sådana som bara snackar – vi förverkligar.

En gång i tiden var Sverige världens mest jämlika land. Vi kan se till att det blir det igen. För vår jämlikhetssträvan är inte nostalgisk. Jag skulle vilja säga att av alla partier är det vi som har den mest framtidsinriktade politiken.

Att ta framtiden på allvar är att ha en klimatpolitik som vågar utmana storbolagen och den ekonomiska makten. Vi använder den ekonomiska politiken för att ta de stora greppen som klimatet kräver. Vi vill ha en grön investeringsbank, med massiva samhällsförändrande investeringar. Det kan vi förverkliga. Vi vet vad framtiden kräver av oss.

Att ta sig an framtiden är att se hur robotisering och digitalisering kommer att omvandla hela vårt arbetsliv och samhälle. Men också att det i grunden innebär möjligheter, att vi kan göra mer med mindre arbete. Svaret på ekvationen är arbetstidsförkortning. Sex timmars arbetsdag är framtiden och vi vill börja införa det här och nu.

Många människor bär idag på en oro för framtiden, en oro som präglar mycket av den politiska debatten. Partier som tidigare stod för hopp har allt mer övergett tron att det går att förändra samhället. Uppgivetens politik försöker i bästa fall lova människor skydd mot framtiden, men framtid är inte något man kan skydda sig mot. Som tur är kan vi göra något bättre – vi kan se till att den blir något att *välkomna*. Tillsammans kan vi lösa de problem vi oroar oss för. Tillsammans kan vi bygga något ljusare, där framtidstro finns för var och en. Nyckeln är en ekonomi som inte är för de få, utan som är för alla.

När jag gick i skolan hade jag en kompis som hette Anders. Vi var en elva-tolv år tror jag. Han bodde med sin morsa i en liten trång lägenhet och var ofta ensam hemma. Mamman städade på timmar och hade en arrogant chef som varken mamman eller Anders hade särskilt mycket till övers för. En gång när chefen ringde hem till dem och argt frågade efter mamman, då la Anders luren på bordet och bara väntade. När han till slut bestämde sig för att plocka upp luren igen och säga att mamman inte var hemma, då var chefen rasande: ”var har du varit!?” Anders svarade: ”Ja förlåt men jag var tvungen att gå runt och leta efter mamma och vi har så himla många rum här i våningen.”

Vi vänsterpartister viker oss inte för översittare. Vi köper inte att ojämlikhet skulle vara något naturligt som inte går att göra något åt. Att det skulle vara självklart att somliga har flotta våningar medan andra bor alldeles för trångt. Vi köper inte att någon skulle vara finare bara för att den är chef över ens mamma.

För vänsterpartister är jämlikhet det självklara. Vart vi än vänder oss, vad vi än tar oss an, så strävar vi efter jämlikhet. Vi går samman och lyfter bort de hinder som står i vägen för att mötas som likar, med samma chanser och möjligheter. Vi strävar efter makt för oss alla att forma vårt eget liv och vår gemensamma framtid.

Tidigare i år var det en journalist på radion som sa att jämlikheten ligger i Vänsterpartiets DNA. Det är en väldigt fin gen att ha och jag tror att vi delar den med de allra flesta människor. Den ska vi vara stolta över.

Nu går vi in i kongress. Det vi beslutar om ska kunna vinna val och genomföras i verkligheten. Det ska göra Sverige till världens mest jämlika land.

Härmed förklarar jag Vänsterpartiets 42:a kongress öppnad!